

Datum 1/10/2015	Beheerd door An De Moor	Toepassingsgebied Professioneel onderwijs	Domein Alle domeinen (ALL)
Code [Code]	Goedgekeurd door Stuurgroep talenbeleid	Doelgroep Instelling (UC)	Subdomein Talenbeleid
	Stuurgroep internationalisering Bestuurscollege		

*Odisee streeft naar een sterk talenbeleid dat inzet op **meertaligheid** en dat tegelijk **de kennis van het Nederlands op hoog niveau centraal** stelt als voorwaarde voor studiesucces en gelijke kansen. Het talenbeleid in Odisee omvat twee pijlers, gebaseerd op het fundamentele uitgangspunt dat we professioneel taalvaardige Nederlandssprekende beginnende beroepsoefenaars laten afstuderen die gedurende hun opleiding intens met andere talen in contact zijn gekomen. Beide pijlers richten zich zowel tot studenten als docenten. De eerste pijler heeft betrekking op taalbeleid in de onderwijstaal Nederlands. De tweede pijler omvat het beleid rond andere talen.*

1. BREED INTEGRAAL TAALBELEID NEDERLANDS

Taalvaardigheid is niet alleen een noodzakelijke voorwaarde voor studiesucces. Een hoge mate van taalvaardigheid m.b.t. het Standaardnederlands is ook vereist om goed te kunnen functioneren in de huidige informatie- en communicatiemaatschappij, als werknemer en als burger. Wanneer men het Nederlands niet op een hoog niveau beheerst - en dat risico lopen jongeren uit kwetsbare doelgroepen meer dan anderen - dan betekent dat een rem op de eigen intellectuele en professionele ontwikkeling en een barrière voor succes. Dit vereist dat iedere individuele student het voor hem of haar hoogst mogelijke taalvaardigheidsniveau bereikt dat bovendien voldoet aan het vereiste taalvaardigheidsniveau van de betrokken opleiding.

In Odisee evolueren alle opleidingen daarom samen met alle actoren naar een **breed en integraal taalbeleid**

- gericht op taalontwikkeling bij alle studenten, met niet enkel een focus op remediëring of taalondersteuning;
- in het curriculum geïntegreerd met idealiter in elke opleiding ruimte voor 'Communicatie' of 'Nederlands';
- met betrokkenheid van alle docenten, niet enkel taaldocenten of de taalbeleidcoördinator;
- met een gedeelde verantwoordelijkheid van studenten én docenten;
- vanuit het uitgangspunt dat taalvaardigheid zich verder moet ontwikkelen van een starttaalcompetentie over academische taalcompetentie naar professionele taalvaardigheid.

Het taalbeleid is gestoeld op **drie hoekstenen** en richt zich tot specifieke doelgroepen.

Hoeksteen 1: het taalbeleid moet zorgen voor het verhogen van de slaagkansen van de **studenten** door:

- 1) het bepalen van de starttaalcompetentie via de TaalVaST-test (Taalvaardig aan de Start),
- 2) het opsporen van lacunes en sterktes op het vlak van taalvaardigheid en

- 3) het in de mate van het mogelijke (aan)bieden van remediëring, taalondersteuning en verdieping (zodat ook de instroom en de doorstroom van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs bevorderd worden).

Hoeksteen 2: het taalbeleid moet de taalvaardigheid voor studie en beroep bevorderen door:

- 1) vanuit het uittekenen van een 'leerlijn professionele communicatie' of een leerlijn 'Taalsterk naar de bachelorproef' ... te evolueren naar een geïntegreerde aanpak van taal- en vakonderwijs
- 2) het implementeren van taalontwikkelen lesgeven.

Hoeksteen 3: elke opleiding moet een coherent personeelsbeleid met aandacht voor taalcompetenties uittekenen door:

- 1) de aanwerving van taalvaardige docenten en
- 2) het bewust maken en professionaliseren van docenten.

Deze hoekstenen en doelstellingen worden bewaakt en aan het einde van elk academiejaar geëvalueerd door de opleidingen zelf, door de taalbeleidcoördinator en de ankerpersonen taalbeleid. Daarvoor stellen ze jaarlijks een aantal actiepunten op die kaderen in het taalbeleidsplan per opleiding/studiegebied. Via regelmatig uitgevoerde effectmetingen worden de resultaten van taalbeleidsinitiatieven getoetst en nadien – indien nodig – bijgestuurd. Daarvoor moet ook werk worden gemaakt van het oplijsten van de professionele taaldoelen op het vlak van taalvaardigheid per opleiding of studiegebied.

2. TALENBELEID - CONFORM DE DECRETALE VEREISTEN

Odisee wil een internationale leer- en leefomgeving creëren waarin alle **personeelsleden** internationale kennis en ervaring kunnen opdoen en daarbij ook ondersteund en gewaardeerd worden, en waarin **studenten** (gelijke) kansen krijgen om zich te ontwikkelen tot internationaal competente werknemers en burgers¹.

Odisee stimuleert alle studenten om een sterke internationale ambitie te koesteren, met een voldoende grote kennis van het Engels en andere vreemde talen, en voortbouwend op een hoogstaande beheersing van het Nederlands. Het bevorderen van meertaligheid is bovendien een fundamenteel onderdeel van het Europees beleid voor Hoger Onderwijs. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de decretaal verankerde taalregeling (art. 49 tot 70 van de Codex Hoger Onderwijs). Het uitgangspunt van de decreetgever daarbij is dat het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands ten dienste moet staan van de kwaliteit van de culturele en academische uitwisseling, en in functie van de meerwaarde voor het beroep.

2.1 Taalvarianten van opleidingen

We leggen in Odisee de lat hoog voor talen. Dit is mogelijk via het aanbod van een taalvariant van een opleiding of afstudeerrichting. Opleidingen worden aangemoedigd om te onderzoeken of dit voor

¹ Actieplan internationalisering 2015-2018

hen zinvol en mogelijk is. De dienst Internationalisering ondersteunt opleidingen om Engelstalige modules in te richten waarmee buitenlandse uitwisselingstudenten aangetrokken kunnen worden. Via de 'Procedure ontwikkeling onderwijsaanbod' worden ze ondersteund met een stappenplan voor het aanvragen van een taalvariant.

2.2 Docenten

Door de toenemende internationalisering wordt het steeds belangrijker dat ondersteunend en onderwijzend personeel meerdere talen spreekt. De voertaal draagt namelijk bij aan de cognitieve en culturele ontwikkeling van de studenten. Aankomende onderzoekers moeten bovendien voorbereid zijn op meertalige werksituaties.

Het decreet op de taalregeling stelt voorwaarden aan de talenkennis van docenten². Hierbij is de belangrijkste eis dat de docenten zich vrij en zelfverzekerd kunnen bewegen in een andere taal dan het Nederlands en dat deze geen belemmering vormt bij het overbrengen van de lesstof.

Conform de decretale richtlijnen is er daarom in onze hogeronderwijsinstelling een taalondersteuningstraject met voorzieningen inzake taalcurricula en taalbegeleidingsmaatregelen voor de leden van het onderwijzend/academisch personeel.

Sinds het academiejaar 2013-2014 wordt voor academisch en onderwijzend personeel evenals administratieve staf bij procedures voor werving en promotie rekening gehouden met taalvaardigheid. Nieuwe docenten dienen bij voorkeur over een C1-certificaat Engels of Frans te beschikken of dienen zelf in te staan voor het behalen van dit certificaat.

3

2.3 Studenten

2.3.1 Talenkennis reguliere studenten

In Odisee krijgen alle studenten kansen om zich te ontwikkelen tot internationaal competente werknemers en burgers³. De competenties die afgestudeerden nodig hebben om in de huidige wereld te kunnen functioneren, hebben betrekking tot: 1) Persoonlijke groei, 2) Interculturaliteit, 3) Burgerschapscompetenties en 4) **Taalbeheersing**.⁴

We leven in een interculturele EU-regio. We vinden het dan ook belangrijk dat studenten leren communiceren in een vreemde taal, én dat ze zich bewust zijn van de kracht van **meertaligheid**⁵. We streven er daarom naar dat in elke opleiding voor studenten een anderstalig taalaanbod in de vorm

² Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel belast met een onderwijsopdracht moet daarom de onderwijstaal (Nederlands, Engels of een andere taal) waarin hij een OPO doceert, beheersen op het ERK-niveau C1. Het vereiste beheersingsniveau wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in de onderwijstaal waarin hij doceert, in een instelling waarin die taal de onderwijstaal is. Anderstalige lesgevers die geen lessen in het Nederlands geven, moeten het Nederlands op ERK-niveau B2 beheersen, binnen de drie jaar na hun aanstelling of op het moment van hun benoeming.

Een diploma van een Nederlandstalige bachelor-, master- of doctoraatsopleiding volstaat als bewijs.

³ Flamenco vzw (Flanders Agency for Mobility and Cooperation in Higher Education), Studiedag over "internationale competenties" op 15 mei 2012

⁴ Onderwijsontwikkelingsfonds van de KULeuven: OOF 2011/27 ICOM: Internationale competenties

⁵ Meertaligheid betekent hier dat studenten zich kunnen verstaanbaar maken in meer dan één taal.)

van een opleidingsonderdeel in bijvoorbeeld het Frans, Engels en/of Duits is of/en dat de kennis van een andere taal dan het Nederlands erkend en gevalideerd wordt.⁶

2.3.2 Taalondersteuning reguliere studenten

Studenten dienen tijdens hun buitenlands verblijf in het kader van hun opleiding over het vereiste taalniveau te beschikken conform de Europese richtlijnen (voor 'studie' vastgelegd in interinstitutionele akkoorden).

Er is niet alleen voor studenten die in het buitenland willen studeren of stage lopen taalbegeleiding voor de belangrijkste Europese talen voorzien maar ook voor de studenten die gekozen hebben voor een anderstalige variant van hun opleiding. Met deze taalondersteuning op hoog niveau kan de kwaliteit van het nationale en internationale imago van Odisee worden gewaarborgd.

2.3.3 Taalondersteuning buitenlandse studenten

Buitenlandse studenten moeten over een minimumtaalniveau Engels beschikken. Dit is omschreven in een interinstitutioneel akkoord met hun thuisinstelling en is normaal gezien B1. In de Technologicampus Gent kunnen inkomende studenten een taaltraject Nederlands volgen voor 3 ECTS.

⁶ Niet elke opleiding biedt taalvakken aan.